

Artikuly Cechu slovenských gajdossov

I. Artikul prvý o Artikulách

Tieto artikuly aneb články spísané, zákonow ctihodnieho Cechu Slovenských Gajdossov, nech sú ponaučením každiemu jedniemu, kto by sa o poriadkoch Cechu vácej dozvedet túžil a prikázanim pre tých, kerí by učňami, tovaryssmi a konečne majstrami Cechu státi sa usilovali, aby skrze tento počestný stav i k vykonávaniu poctivieho remesla gajdoskieho oprávnení boli.

II. Artikul druhý o Cechu

Cech Slovenských Gajdossov, roku páne 1996 ustanovený, jest spločenstwom tých poctivých ľudí, kerí na Slovensku na gajdy neboli dudy gajdujú. Rovnako fssak aj tých, kerí tento vzácny insstrument vyrobiť vedá a sebe i druhým tak muziku gajdoskú predvádzat umožňá.

Cech tento má k udržaniu fortjela vésti, aby hlasné piskory aneb pissčalky, pevný temlow neboli mech, vysstimované gajdice a cifruvané klatky a lebo kozičky čím vácej a lepšie ľudá zmajstruvat vedeli. Též trachtáre či rožky nech im pekne zvoňá.

Gajduvanie starých majstrow si vážiti majú a od nich najkrajssé gajdoské cifruvanie vyučiti sa povinni sú. Nové nóty též gajdovati môžu, no staré najprve poznati a úctu k nim držati mosá.

III. Artikul tretí o usporádání Cechu

Pre prijatí do učeňá musí učeň býti predstavený na stretnutí Cechu a jednu pesničku by mal tam už zagajduvat a povedat tu, kerý majster ho učít bude.

Keď v učení dobre majstra poslúchá a od neho a tovaryssów sa gajdovat, či gajdy vyrábat učí, môže vo svojom osemnástom roku pred ctihodných majstrov cechu predstúpit a o tovaryský stav požádat.

Vo svojom dvacátom prvom roku, ak si učenie a vandrovku rádne vykonal, môže tovaryss pred ctihodných majstrów Cechu predstúpit a po tom, ako po dedine od ľudí klobásky, slaninku, pálenku a iné pochutiny vygajdoval, a týmito pánov majstrów dobre počastoval, môže svoj majsterštuk predvést. To vykóná prekrásným gajduvaním, alebo ukázaním insstrumentu majstrovského, ktorý sám vyrobil. Keď potom ešte predpísanú takšu do poctivej cechowej truhlice aneb lády zaplatí, tehdy môže i on za majstra prijatý býti.

Každý majster cechu má právo mat aj vácej tovaryssów a i učňov, aby čím najvác ďalších schopných budúcích majstrów pre slávu Cechu pripravil.

Najvyššú úctu členów cechu užívá prujssí a druhý cechmajster, po ňom radný, pokladník a sekretár, ktorí spolu do Rady Cechu ctihodnými majstrami Cechu každé tri roky na cechowej valnej hromade volení sú.

IV. Artikul štvrtý o insígniách

Znaky cechové aneb insígnie slúžá k dôstojným obradom a potrebám života cechowného. Jest to ferula, potom cechový znak či erb, ďalej pečat neboli pečátka, potom aj truhlica aneb láda a nakoniec též flassa cechovní.

Punkt prvý: Ferula

Ferula aneb Cechowné právo jest atributom moci úradnej ctihodnieho pána prujssieho cechmajstra jako žezlo u králów. Ferulu bol pre Cech Slovenských Gajdosow otec ctihodného pána majstra Rastislava Andrisa vyhotovil.

Cechmajster sa ferule ujímá pri otvorení cechowej hromady lebo iného zasadaňá a s jejím odložením hromadu i končí. Další použití ferule jest jako nástroja trestacího na previniivssích sa spoluúdoch cechu vedla peňážitej pokuty, aby si prestupník zapamatoval, že sa má důstojne a rádne chovat jako hodný svojho stavu a remesla.

Punkt druhý: Cechový znak

Erb aneb Cechový znak, který bol ctihodný majster Anton Vranka vymal’oval, štít s dwoma stríbornými kozičkami se skříženými gajdičkami, jednohlasow a dvojhlasow, na čerweném pozadí zobrazuje, hore zlatúm křížem a dole zlatým srděčkóm doplnený. Navrchu potom esste pás stríborných křížików erb ozdobyje, jako huk cínem vylívaný.

Erb má viset na stene v Cechowej Izbe, aby tak toto mjésto zasedání slávneho Cechu gajdoskíeho dobre vyznačuwal.

Punkt třetí: Cechová pečet

Pečet alebo též pečetka, který bol takisto majster Anton Vranka nakreslil, má obrysy Erbu Cechu Slovenských Gajdosow s nápisem názwu Cechu, uwedením roku pána 1996, když tento ustanowený bol a též motto GAJDUIJE GAJDIČKY zobrazené na ňom jest.

Pečetka sa má používat na označení wssech píssemnosti cechových.

Punkt štvrtý: Cechová truhlica

Cechová truhlica, aneb láda, jest cechovým predmetom najváženejssím, lebo v nej sa má uchowávat celá hotovost cechu na pokutách a poplatkoch od údov vybraná, též vssecky listiny a píssemnosti cechové a iné wzácné weci.

Punkt pátý: Cechová flassa

Cechová flassa, ktorú bola pre náš Cech milostná pani Dana Poláková vytvorila, nech sa k pohosteniu pánov majstrów pri obzvlásťných príležitostách používa. Dobrá slivovica lebo terkelica, lebo iná akvavita z nej, nech pánów majstrów gajdoských ke spevu a veselému gajduvaniu povzbudzuje.

V. Artikul pátý o dokumentoch a písennostjách

Vandrovni knisska jest Tovaryska knisska Cechu gajdoskíeho, do ktorej si tovaryss pri svojom učení a vandrowke tovaryské sstácie a vizitácie u majstrów zapisuvat bude.

Sstácia tovaryská jest taký plac, kde sa tovaryss na vandrowke zastavil a remeslo svoje rádne predvédel, čo mu i prítomní potvrdit mosá. Najlepšej krčmárka, ak v hospode hral, alebo svadobný otec, ak na svatbe vyhrával, nech mu to do knissky zapíssu.

Každý tovaryss též povinen jest mnohých ctihodných majstrów cechu nassčívít a od nich sa učít a takúto vizitáciu od každého jedného pána majstra do knissky vandrovnej nechat aj rádne zapísat.

Keď tovaryss majstrowsku skusku spravil a majstersstuk predvédel, za majstra prijaty a do spoločnosti cechouskej za spoluuda inkorporuvani jest, tehdy mu má byt vydany Majstrovský list.

VI. Artikul ssesty o dobrom správání

Každy jeden ud Cechu gajdoskíeho powinen jest remeslo svoje povinen poctivo a dobre vykonávat, slussne a uctivo k druhým sa sprawat. Opilsti a porušování dobrých mravów sa též má vyvaruwat. V krčme má tovaryss gajduwat, gajduwanie druhých počúwat, alebo má pri ostatných sploluúdoch Cechu sedet a osvíceným díšputám

sa venovat. Nemal by ale dievčatá do tanca pojímat a s nima ako kozel vyskakovať, ani si k nim prisadať a do usska slovká ssepkat. Na lavici nech sedí rovno vzprímený, nohy neprekrižujúce.

Keď by ale nekerý starší majster začal býti únavú a nápojami zmáhaný, tehdy tovaryss alebo mladší majster má za povinnosť tohoto domov pri wsetkej úcte a počestnosti na porádek dopravit.